

Şevin COŞKUN
Muş Milletvekili

12935

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Abdülhamit Gül* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Şevin COŞKUN

HDP Muş Milletvekili

Hem ulusal hem de uluslararası hukukta cezaevinde tecrit uygulaması insan hakları açısından çok açık bir ihlaldir ve Türkiye'deki yasalar başta olmak üzere, Türkiye'nin bağlı olduğu uluslararası yasa ve sözleşmeler her tutuklunun ailesi ve avukatlarıyla iletişim kurma hakkını garanti altına alır. Ulusal ve uluslararası kanun ve sözleşmelere rağmen 20 yıldır İmralı Adası'nda tutulan Abdullah Öcalan, kanunların net bir biçimde yasaklamasına rağmen ağır bir tecditte tabi tutulmakta ve 8 yıldır avukatlarıyla görüşü engellenmektedir. Ekim 2014 tarihinden bu yana ise ailesiyle de sadece iki kez görüştürülmüştür.

8 Kasım 2018'den bu yana Abdullah Öcalan üzerindeki mutlak tecridin kaldırılması talebiyle açlık grevinde olan Hakkâri Milletvekili Leyla Güven'in açlık grevi eylemi 170. gününe girmiştir. Yine aynı taleple 21 Kasım 2018'de Nasır Yağız'ın başlattığı açlık grevi eylemi 158. gününe ve cezaevlerinde ilk grup siyasi tutsağın başlattığı açlık grevi 133. gününe girmiştir. 16 Aralık 2018 tarihinde 68, 1 Mart 2019 itibarıyla de 92 cezaevinde süresiz-dönüşümsüz açlık grevi eylemleri binlerce siyasi tutsağın katılımıyla devam etmektedir.

Açlık grevlerinde yorgunluk, kilo kaybı, kas ve eklem ağrıları, tansiyon düşüklüğü, bitkinlik, seslere karşı hassasiyet gibi etkiler görülürken, ayrıca ciddi ve kalıcı organ

hasarlarıyla birlikte Wernicke-Korsakoff hastalığı da ortaya çıkabilmektedir. Temel haklar olan yaşama, sağlık hakları ile işkence yasağı, Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası insan hakları hukuku sözleşmeleri, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa ile güvence altına alınmıştır. AİHM, devletin, tutuklu ve hükümlülerin sağlık hakkı yönünden cezaevlerinde tutulma şartlarında kaçınılmaz olan düzeyin ötesinde sıkıntı ve güçlüğe maruz bırakılmamaları, gerekli tıbbi desteği sağlayarak sağlık ve iyilik hallerinin muhafazasını temin etmekle yükümlü olduğunu belirtmiştir.

Basında yer alan bilgilere göre; Açlık grevlerinde sivil toplum kuruluşlarının (İnsan Hakları Derneği), siyasetçilerin ve avukatların da belirttiği üzere cezaevlerinde açlık grevinde olan siyasi tutsaklara gerekli olan B1 vitamininin sağlanmadığı, disiplin ve hücre cezalarının verilmektedir. Haber alma özgürlüklerinin kısıtlandığı, kimi cezaevlerinde yeterli su verilmediği, yanlarında refakatçi olmadan açlık grevindeki tutsakların ayrı bir bölümde tutulduğu, refakatçi taleplerinin reddedildiği gibi ciddi sağlık hakkı ihlalleri yaşanmaktadır.

Bu bağlamda,

1. Cezaevlerinde kaç kişi kaç gündür açlık grevindedir, sağlık durumları nedir, cezaevi idaresince düzenli sağlık kontrolleri yapılıyor mudur?
2. Açlık grevindeki tutsaklara B1 vitamini ve/ya yeterli miktarda su verilmemesinin nedeni nedir? Bakanlığınız, idare ve personelin yaptıkları hukuksuz uygulamaları dahilinde midir? Değilse konu hakkında araştırma yapılacak mıdır? Araştırma sonuçları kamuoyu ile paylaşacak mısınız?
3. Bakanlığınız hukuksuz uygulamalara son verilmesi için çalışma yapacak mıdır?
4. Açlık grevinde bulunan tutuklu ve hükümlüler en temel hak taleplerinin karşılanması için Bakanlığınızca çalışmanız olacak mıdır?
5. Hukuk devleti olarak, açlık grevlerinin sonlandırılması için ilgili birey, kurum ve kuruluşlarla işbirliğiniz var mıdır? Yoksa yapmayı düşünüyor musunuz?
6. Uluslararası sözleşmelerde de belirtildiği üzere taraf olan devletler yurttaşlarının yaşam ve sağlık haklarını korumakla mükelleftir. Cezaevlerinde yaşanan sağlık hakkı ihlallerine ilişkin bir çalışmanız olacak mıdır?
7. Açlık grevinde olan tutuklu ve hükümlüler ayrı bir bölümde bulundurulması ve refakatçi taleplerinin reddedilmesinin gerekçesi nedir?
8. Bakanlığınız Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması için çalışmanız olacak mıdır?